

**Bruxelles, 29 octombrie 2026
(OR. en)**

15163/26

DEVGEN 178	COEST 806
ACP 106	SAN 745
RELEX 1432	GENDER 163
MIGR 334	CLIMA 602
SUSTDEV 89	ENER 723
COHOM 142	MAMA 262
COAFR 354	MOG 231
COASI 201	NDICI 23
DIGIT 283	COWEB 140
COLAC 140	

NOTĂ DE ÎNȘOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	29 octombrie 2026
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2026) 588 final
Subiect:	RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU Raportul anual din 2026 privind punerea în aplicare a instrumentelor de acțiune externă ale Uniunii Europene în 2025

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2026) 588 final.

Anexă: COM(2026) 588 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 29.10.2026
COM(2026) 588 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

**Raportul anual din 2026 privind punerea în aplicare a instrumentelor de acțiune
externă ale Uniunii Europene în 2025**

{SWD(2026) 324 final}

Cuprins

CUVÂNT ÎNAINTE	2
ANGAJAMENTE GLOBALE.....	4
Răspunsul Uniunii Europene la războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei	4
UE: un actor pe scena internațională.....	4
Strategia „Global Gateway”	6
Asistență umanitară.....	6
PREZENTARE TEMATICĂ.....	8
Dezvoltarea umană	8
Tranziția curată și reziliența la schimbările climatice	8
Digitalizarea, știința, tehnologia, inovarea și infrastructura.....	9
Creșterea durabilă și crearea de locuri de muncă	10
Migrația și strămutarea forțată	11
Guvernanța democratică și drepturile omului, pacea și securitatea.....	12
DIMENSIUNEA GLOBALĂ.....	13
Africa Subsahariană	13
Asia și Pacific	13
America și zona Caraibilor.....	14
Extinderea UE (Balcanii de Vest, Turcia, Ucraina, Republica Moldova, Georgia)	15
Politica europeană de vecinătate	16
Vecinătatea europeană estică	16
Vecinătatea europeană sudică și Orientul Mijlociu/regiunea Golfului.....	17
Țările și teritoriile de peste mări (TPM)	17

CUVÂNT ÎNAINTE

Anul 2025 a fost marcat de schimbări profunde și adesea imprevizibile în întreaga lume. Cetățenii au resimțit din ce în ce mai mult consecințele războaielor în desfășurare din vecinătate. Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei a continuat să aibă repercusiuni în Uniunea Europeană, cu o intensificare a campaniilor hibride menite să submineze securitatea europeană. Contextul din ce în ce mai volatil a continuat să impună Uniunii Europene să își asume o mai mare responsabilitate pentru securitatea și apărarea sa, să își apere în mod proactiv interesele în întreaga lume și să își intensifice eforturile pentru a aborda provocările globale, a proteja drepturile omului și a consolida multilateralismul.

UE s-a orientat în mod ferm în direcția creării de parteneriate reciproc avantajoase între egali, cu un dublu imperativ de consolidare a rezilienței și a autonomiei la nivel internațional și intern. Un instrument-cheie în cadrul acestor eforturi este strategia „Global Gateway”. Prin intermediul strategiei „Global Gateway”, UE este în măsură să își concentreze resursele acolo unde acestea pot aduce cea mai mare schimbare în materie de dezvoltare durabilă, protejând în același timp interesele Uniunii. Impactul a fost notabil atât în ceea ce privește cantitatea, cât și calitatea inițiativelor întreprinse.

Pentru a maximiza impactul UE în lume și pentru a-și utiliza în mod optim resursele și competențele, instituțiile UE, statele membre ale UE și instituțiile financiare au adoptat pe deplin conceptul de colaborare în cadrul „Echipei Europa”. Această abordare este acum o parte integrantă și centrală a setului de instrumente de acțiune externă, în cadrul strategiei „Global Gateway”, în contexte fragile, prin asistență umanitară și protecție civilă sau prin implicare multilaterală. Rețeaua de delegații ale UE continuă să joace un rol esențial în asigurarea unei prezențe puternice și coerente pe teren, colaborând îndeaproape cu statele membre ale UE și cu instituțiile financiare europene conform abordării de tip „Echipa Europa”.

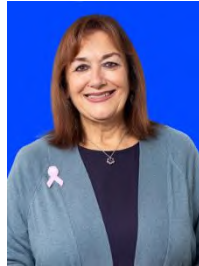
Acțiunea externă a UE pe parcursul anului 2025 s-a bazat pe patru piloni care se consolidează reciproc: menținerea păcii și a securității, promovarea extinderii, protejarea prosperității, a securității și a rezilienței economice și consolidarea multilateralismului și a solidarității globale. Instrumentele de acțiune externă ale UE au continuat să combine o modalitate rapidă, flexibilă și integrată de a răspunde crizelor și șocurilor geopolitice cu cele mai ridicate standarde de bună gestiune financiară.

Prezentul raport descrie demersurile întreprinse de UE și statele sale membre în cadrul celor patru piloni, inclusiv activitatea de consolidare a parteneriatelor, în conformitate cu valorile europene, precum și acțiunile desfășurate în diferite domenii, de la eradicarea sărăciei și dezvoltarea durabilă la liberul schimb, securitate, pace și stabilitate, migrație, promovarea drepturilor omului, egalitatea de gen și capacitatea femeilor, protejarea democrației și a statului de drept și atenuarea suferințelor. Inițiativele UE au sprijinit, de asemenea, țările partenere în ceea ce privește combaterea schimbărilor climatice și protejarea biodiversității, ilustrând eforturile continue depuse de UE pentru a-și onora angajamentele asumate la nivel mondial.

Uniunea Europeană se află în cea mai puternică poziție atunci când ne unim forțele. Prin urmare, alături de portofoliul nostru cuprinzător de proiecte și instrumente externe, este esențial să continuăm să dezvoltăm și să obținem rezultate solide și durabile printr-o abordare de tip „Echipa Europa”.

Înalt Reprezentant
/Vicepreședintă
KAJA KALLAS
Afaceri Externe și
Politica de Securitate

Comisar
DUBRAVKA ŠUICA
Mediterrana

Comisar
MARTA KOS

JOZEF SÍKELA
Extindere

Comisar
HADJA LAHBIB
Parteneriate
Internaționale

Comisar
Egalitate,
Pregătire și
Gestionarea
de Criză
Situaiiilor

ANGAJAMENTE GLOBALE

Răspunsul Uniunii Europene la războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei

Războiul de agresiune la scară largă al Rusiei împotriva Ucrainei a continuat să provoace suferințe umane, strămutări pe scară largă și distrugerii masive ale infrastructurii civile și energetice critice, subminând în același timp ordinea de securitate europeană și mondială și agravând vulnerabilitățile alimentare, energetice și economice dincolo de regiune.

Până la sfârșitul anului 2025, Uniunea Europeană (UE) și statele sale membre au oferit Ucrainei un sprijin combinat în valoare totală de aproximativ 193,3 miliarde EUR, inclusiv 69,3 miliarde EUR sub formă de sprijin militar, peste 103,3 miliarde EUR sub formă de sprijin financiar, economic și umanitar, 3,7 miliarde EUR din venituri provenite din activele rusești imobilizate și 17 miliarde EUR pentru sprijinirea persoanelor care fug din calea războiului.

Un pilon central al răspunsului UE în 2025 a fost Mecanismul pentru Ucraina, un instrument dedicat ce pune la dispoziție până la 50 de miliarde EUR pentru a oferi sprijin previzibil și flexibil pentru redresarea, reconstrucția și modernizarea Ucrainei, combinând granturi și împrumuturi condiționate de realizarea de reforme cu o componentă de investiții, precum și cadrul de investiții pentru Ucraina, care include un sprijin din partea UE în valoare de 9,5 miliarde EUR și urmărește să mobilizeze investiții publice și private în valoare de până la 40 de miliarde EUR. Până la sfârșitul anului 2025, în acest cadru au fost alocate până la 6,9 miliarde EUR programelor de sprijinire a întreprinderilor mici, a comunităților afectate de război, a infrastructurii critice și a tranziției verzi și digitale.

În 2025, în urma angajamentelor asumate de liderii G7 și pe baza unei propuneri a Comisiei, UE a adoptat un pachet de asistență financiară constând într-un împrumut de asistență macrofinanciară excepțională și a plătit suma de 18,1 miliarde EUR aferentă acestui pachet. Ca parte a pachetului, un mecanism de cooperare în materie de împrumuturi este finanțat din venituri extraordinare provenite din active suverane ruse imobilizate. În plus, în decembrie 2025, statele membre ale UE au convenit să acorde Ucrainei un împrumut în valoare de 90 de miliarde EUR pentru 2026 și 2027, pe baza operațiunilor de împrumut la nivelul UE susținute de marja de manevră oferită de bugetul UE.

Pe parcursul anului 2025, UE a adoptat noi pachete de măsuri restrictive (sanctiuni) pentru a slăbi mașina de război și baza economică a Rusiei, de exemplu prin restricționarea accesului la tehnologiile utilizate pe câmpul de luptă și prin limitarea veniturilor din energie ale Rusiei.

În același timp, sancțiunile și măsurile de reducere a dependenței de combustibilii fosili din Rusia au constituit o altă componentă esențială a răspunsului UE, foaia de parcurs REPowerEU a UE și legislația conexă reducând drastic importurile din Rusia în UE.

Ucraina a rămas cea mai mare operațiune desfășurată vreodată în cadrul mecanismului de protecție civilă al UE, Centrul de coordonare a răspunsului la situații de urgență răspunzând la 39 de cereri de asistență actualizate primite din partea Ucrainei. Numai în 2025, UE a furnizat ajutor umanitar în valoare totală de 220 de milioane EUR pentru a atenua suferința poporului ucrainean. Directiva privind protecția temporară pentru persoanele care fug din calea războiului a fost prelungită până în martie 2027.

UE: un actor pe scena internațională

În 2025, UE a acționat într-un mediu internațional din ce în ce mai tensionat și mai complex, marcat de război în apropierea frontierelor sale, de escaladarea conflictelor regionale, de perturbări ale

rutelor comerciale, de intensificarea concurenței geopolitice și geoeconomice și de adâncirea crizelor climatice și de mediu. Regresul democratic, încălcările dreptului internațional, inclusiv încălcările drepturilor omului și ale dreptului internațional umanitar, dezinformarea și acțiunile străine de manipulare a informațiilor și ingerințele străine, precum și presiunea tot mai mare asupra sistemului multilateral și a ordinii internaționale bazate pe norme au subminat și mai mult stabilitatea la nivel mondial.

Răspunsul UE la evoluțiile mondiale din 2025 s-a bazat pe patru piloni care se consolidează reciproc: menținerea păcii și a securității, promovarea extinderii, protejarea prosperității și a rezilienței prin legături economice durabile și sigure și consolidarea multilateralismului și a solidarității globale. Pacea, securitatea și prosperitatea durabile depind de o ordine internațională eficace, bazată pe norme.

În 2025, UE a continuat să promoveze punerea în aplicare a agendei sale de securitate și apărare, printr-o abordare integrată a provocărilor multidimensionale în materie de securitate și apărare, prin menținerea unui sprijin militar puternic pentru Ucraina, prin consolidarea rolului său prin intermediul misiunilor din cadrul politicii de securitate și apărare comune și al Instrumentului european pentru pace, prin sporirea rezilienței la amenințările hibride și cibernetice și prin consolidarea parteneriatelor în materie de securitate și apărare.

Uniunea a realizat că interdependența este utilizată din ce în ce mai mult ca armă și, în 2025, a încercat să reducă dependențele critice, menținând în același timp un comerț deschis și bazat pe norme. UE a adoptat o abordare mai proactivă și mai eficientă pentru a-și consolida securitatea economică ⁽¹⁾. Având în vedere rolul din ce în ce mai important al securității și rezilienței economice în acțiunea externă, UE a promovat o politică economică externă bazată pe competitivitate, securitate și parteneriate, consolidându-și agenda comercială și programele de parteneriat cu regiuni-cheie și cu parteneri din întreaga lume care împărtășesc aceeași viziune. Strategia „Global Gateway” a devenit un cadru esențial pentru transpunerea acestei agende.

UE și-a consolidat angajamentul față de multilateralism, solidaritatea globală și protecția drepturilor omului și a principiilor umanitare, depunând eforturi pentru a apăra și a adapta sistemul multilateral, pe baza Cartei ONU, a Agendei 2030 și a „Pactului pentru viitor” al Organizației Națiunilor Unite (ONU). În 2025, UE a sprijinit în mod activ inițiativa ONU80 lansată de secretarul general al ONU, o oportunitate de a spori eficacitatea, eficiența din punctul de vedere al costurilor și coerența ONU și de a-i permite să obțină rezultate în cadrul celor trei piloni ai săi, și anume pacea și securitatea, drepturile omului și dezvoltarea.

În 2025, UE a subliniat și mai mult importanța oceanelor ca prioritate strategică a acțiunii sale externe, inclusiv prin apărarea integrității Convenției ONU asupra dreptului mării drept cadru juridic pentru toate activitățile oceanice. În cadrul celei de a treia Conferințe a ONU privind oceanele, UE a prezentat peste 50 de angajamente voluntare în valoare de aproape 1 miliard EUR, pentru a contribui la mobilizarea comunității internaționale în vederea accelerării acțiunilor privind oceanele, în special în direcția intrării în vigoare a Tratatului privind marea liberă.

Pe parcursul anului 2025, UE și statele sale membre au rămas împreună cel mai mare furnizor de asistență oficială pentru dezvoltare (AOD) cu 82,5 miliarde EUR, adică 48 % din AOD globală ⁽²⁾ pe baza

¹ JOIN(2025) 977 final.

² „AOD globală” este definită aici ca incluzând AOD raportată de UE în mod colectiv și de toate celelalte țări donatoare.

datelor preliminare ale OCDE. Cu toate acestea, datele arată o scădere semnificativă la nivel mondial a AOD totale, determinată în principal de reducerea considerabilă a asistenței oferite de SUA.

Eforturile de a asigura o coordonare mai strânsă a fondurilor externe și de coeziune ale UE au înregistrat un real progres prin lansarea primelor cereri de proiecte pentru abordarea unor provocări comune regiunilor ultraperiferice ale UE, TTPM și țărilor din afara UE participante la programele INTERREG.

Strategia „Global Gateway”

UE a extins și mai mult „Global Gateway”, strategia sa de investiții la nivel mondial pentru clădirea de parteneriate reciproc avantajoase și mobilizarea resurselor publice și private pentru a reduce deficitul de investiții la nivel mondial și pentru a sprijini punerea în aplicare a Agendei 2030 și a obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD).

Până în 2025, UE, statele sale membre și instituțiile financiare europene mobilizaseră peste 306 miliarde EUR sub formă de investiții „Global Gateway”, depășind cu mult obiectivul de 300 de miliarde EUR stabilit pentru 2027. Pe parcursul anului 2025, abordarea de tip „Echipa Europa” a rămas esențială pentru punerea în aplicare coordonată a pachetelor de investiții cu impact ridicat.

Platforma de investiții „Global Gateway”⁽³⁾ pentru Africa Subsahariană, America Latină și zona Caraibilor și pentru regiunea Asia-Pacific a fost lansată în octombrie 2025 ca platformă centrală pentru simplificarea și sporirea implicării sectorului privat, permițând întreprinderilor din UE să prezinte propuneri de investiții prin intermediul „Echipei naționale”⁽⁴⁾ din statele membre ale UE. Grupul consultativ pentru întreprinderi al strategiei „Global Gateway” a continuat să consolideze cooperarea cu sectorul privat european.

În Africa de Nord și Orientul Mijlociu, Pactul pentru Mediterana, adoptat în octombrie 2025, oferă noul cadru politic pentru strategia „Global Gateway” în regiune. În 2025, au fost aprobate investiții în valoare de 662 de milioane EUR, care se preconizează că vor mobiliza investiții în valoare de peste 7 miliarde EUR, ceea ce face ca mobilizarea totală preconizată să ajungă la 30 de miliarde EUR în spațiul sud-mediteraneean în perioada 2021-2025. În perioada 2021-2025, în Balcanii de Vest, Turcia și regiunea vecinătății estice au fost mobilizate investiții preconizate în valoare de aproape 40 de miliarde EUR.

Asistență umanitară

În 2025, mecanismul de ajutor umanitar și protecție civilă al UE a răspuns unui nivel excepțional de ridicat de nevoi la nivel mondial. UE este un donator principal, ghidat de principiile umanitare ale umanității, neutralității, imparțialității și independenței. Împreună, UE și statele sale membre furnizează cea mai mare parte a finanțării umanitare la nivel mondial (34 % în 2025), UE alocând peste 2,57 miliarde EUR în 2025 pentru asistență umanitară în funcție de nevoi în 110 țări, alături de peste 245 de milioane EUR pentru mecanismul de protecție civilă al Uniunii (UCPM) și capacitățile conexe.

Criza mondială a foametei rămâne critică. Pentru combaterea foametei la nivel mondial, au fost alocate aproximativ 600 de milioane EUR pentru asistență umanitară alimentară și nutrițională, în

³ https://international-partnerships.ec.europa.eu/investment-hub_en.

⁴ Mecanisme interne de coordonare la nivelul întregii administrații pentru colaborarea cu sectorul privat.

contextul în care 295 de milioane de persoane s-au confruntat cu o insecuritate alimentară acută și în care foametea a fost confirmată în Gaza și Sudan.

Principalii factori determinanți ai crizei umanitare actuale sunt conflictele, insecuritatea și impactul schimbărilor climatice. Încălțările dreptului internațional umanitar (DIU) rămân deosebit de frecvente în contextul conflictelor armate actuale. Prin urmare, în 2025, Comisia Europeană a continuat să finanțeze și să pledeze pentru un mediu mai favorabil pentru ajutorul umanitar bazat pe principii, în contextul creșterii numărului de încălcări ale DIU și al obstacolelor din ce în ce mai mari în calea accesului umanitar bazat pe principii.

Capacitatea de răspuns umanitar european, redenumită ReliefEU, a furnizat sprijin logistic strategic prin operațiuni în cadrul podului aerian umanitar, constituire de stocuri, servicii de depozitare și transport. În 2025, ReliefEU a furnizat ajutor umanitar în situații de criză și în zone afectate de conflicte, inclusiv Gaza, Sudan, Republica Democratică Congo și Myanmar, în strânsă cooperare cu partenerii umanitari și cu UCPM. În 2025, peste 110 milioane EUR au fost alocate operațiunilor ReliefEU, prin care au fost furnizate în total 6 780 de tone metrice de materiale destinate ajutorului umanitar și care au sprijinit răspunsul la 20 de crize din 18 țări.

Aspectele externe ale protecției civile fac parte integrantă din răspunsul UE la situații de urgență, completând ajutorul umanitar și cooperarea pentru dezvoltare prin furnizarea de asistență rapidă și coordonată în caz de dezastre naturale și provocate de om la nivel mondial. UCPM a fost activat, de exemplu, ca răspuns la epidemia de Ebola din Republica Democratică Congo, la inundațiile grave din Cabo Verde și la cutremurul cu magnitudinea de 7,7 pe scara Richter care a lovit Myanmar în martie 2025.

PREZENTARE TEMATICĂ

Dezvoltarea umană

Eradicarea sărăciei a continuat să ocupe un loc central în activitatea Comisiei. În prezent, aproximativ 10,3 % din populația lumii trăiește sub pragul sărăciei extreme, de 3 USD pe zi. În perioada 2021-2024, 8,1 % din AOD oferită de UE (peste 26,6 miliarde EUR) a sprijinit în mod direct ODD 1 privind eradicarea sărăciei.

Acțiunile umanitare în domeniul sănătății au rămas esențiale pentru protejarea vieților omenești și pentru menținerea progreselor înregistrate în materie de dezvoltare. În 2025, UE a alocat aproximativ 400 de milioane EUR pentru inițiativele umanitare în domeniul sănătății, un nivel record, cu accent pe consolidarea sistemelor de sănătate și a pregătirii pentru epidemii, pe promovarea acoperirii de bază și universale cu servicii de sănătate, inclusiv a sănătății femeilor, răspunzând în același timp unui mediu global de finanțare mai restrictiv în domeniul sănătății și nevoilor tot mai mari din țările fragile și afectate de conflicte.

UE și-a consolidat rolul de principal susținător la nivel mondial al promovării educației de calitate ca unul dintre drepturile omului și motor al dezvoltării durabile, sprijinind acțiuni în aproximativ 70 de țări partenere. Erasmus+ a contribuit la consolidarea capacităților și la dezvoltarea competențelor, prin proiecte de cooperare cu instituții de învățământ superior, cu organizații de educație profesională și de tineret (177,1 milioane EUR în 2025) și prin burse de mobilitate pentru personalul din învățământul superior și studenți (260,9 milioane EUR).

În 2025, UE a continuat să consolideze dimensiunea egalității de gen ca prioritate transversală în acțiunile sale externe, în conformitate cu Planul de acțiune al UE pentru egalitatea de gen III ⁽⁵⁾, inclusiv ca exemplu prin integrarea abordării „*pentru femei, de către femei*” în toate programele finanțate de UE privind nevoile de bază și mijloacele de subsistență în Afganistan, asigurându-se că femeile beneficiază în mod efectiv de ajutor și că acestea joacă un rol semnificativ în procesul de acordare a ajutorului.

Aproape jumătate din populația mondială nu are acces la servicii de salubritate gestionate în siguranță. În cursul anului 2025, UE a continuat să sprijine activitățile durabile în domeniul apei, salubrității și igienei, în conformitate cu Strategia europeană pentru reziliența în domeniul apei ⁽⁶⁾ adoptată în 2025, inclusiv investiții „Global Gateway” pe termen lung în aproximativ 50 de țări, cu mobilizarea sectorului privat, și prin asistență umanitară în situații de criză.

Tranziția curată și reziliența la schimbările climatice

În conformitate cu Acordul de la Paris, cu Pactul verde european ⁽⁷⁾ și cu strategia „Global Gateway” ⁽⁸⁾, UE a continuat să sprijine țările partenere în vederea îmbunătățirii accesului la energie durabilă, a decarbonizării și a adaptării la schimbările climatice. Acțiunile externe s-au axat pe extinderea producției de energie din surse regenerabile, pe îmbunătățirea eficienței energetice și pe consolidarea

⁵ JOIN(2020) 17 ; https://international-partnerships.ec.europa.eu/system/files/2021-01/join-2020-17-final_en.pdf

⁶ COM(2025) 280 ; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:52025DC0280>

⁷ Pactul verde european - Comisia Europeană.

⁸ JOIN/2021/30 ; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:52021JC0030>

conectivității energetice regionale, evitând în același timp crearea sau adâncirea dependențelor, precum și pe sprijinirea rezilienței la schimbările climatice și a reducerii riscurilor de dezastre.

Punerea în aplicare a inițiativei Africa-Europa privind energia verde a continuat să dea rezultate. Împreună cu Africa de Sud, UE a desfășurat, de asemenea, o campanie de un an ⁽⁹⁾ pentru mobilizarea de investiții în energia din surse regenerabile în Africa, care s-au ridicat la 15,5 miliarde EUR, inclusiv 15,1 miliarde EUR din partea inițiativei „Echipa Europa”.

UE a continuat să promoveze economiile urbane circulare și eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor. În 2025, acțiunile privind economia circulară au fost sprijinite prin inițiative globale în peste 40 de țări și prin inițiative regionale și naționale în peste 80 de alte țări din Africa, Asia și ALC, contribuind la dezvoltarea unor modele de producție și consum mai durabile. Accentul s-a mutat de la dialogul în materie de politici la reforme, parteneriate și investiții care ajută țările partenere să reducă presiunile asupra resurselor, să creeze locuri de muncă de calitate și să consolideze lanțurile valorice, asigurând în același timp relații economice reziliente cu UE.

UE și-a intensificat acțiunile privind lanțurile valorice durabile și care nu implică defrișări. Prin intermediul inițiativei DESIRA+ și al programelor agroalimentare conexe, UE a sprijinit lanțurile valorice pentru cacao, cafea, caju și „culturile uitate”, punându-i în legătură pe micii fermieri cu piețele, îmbunătățind solurile și promovând agrosilvicultura.

În ceea ce privește materiile prime critice, UE a sprijinit dezvoltarea unor lanțuri de aprovizionare durabile, sigure și reziliente, inclusiv prin proiecte care contribuie la atingerea indicilor de referință prevăzuți în Regulamentul privind materiile prime critice ⁽¹⁰⁾ privind aprovizionarea, prelucrarea, reciclarea și diversificarea, și a operaționalizat un mecanism specific privind materiile prime critice pentru a conecta proiectele cu achizitorii și finanțatorii.

UE și statele sale membre joacă un rol de lider în finanțarea internațională a combaterii schimbărilor climatice, fiind cel mai mare furnizor mondial de finanțare în acest domeniu pentru țările în curs de dezvoltare. De exemplu, garanțiile FEDD+ și finanțarea mixtă au sprijinit investițiile în domeniul climei, inclusiv prin intermediul fondurilor pentru investiții în domeniul climei, fiind în desfășurare cel puțin 50 de proiecte legate de infrastructuri de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la acestea. Platforma UE de consiliere privind finanțarea durabilă a sprijinit elaborarea unor cadre privind obligațiunile verzi pentru a contribui la mobilizarea capitalului privat pentru investiții aliniate la schimbările climatice.

Digitalizarea, știința, tehnologia, inovarea și infrastructura

În a doua jumătate a anului 2025, UE a început punerea în aplicare a Comunicării comune privind o strategie digitală internațională pentru UE ⁽¹¹⁾, adoptată în iunie 2025, care stabilește o viziune cuprinzătoare pentru transformarea digitală reciproc avantajoasă, susținută de o ofertă de afaceri integrată a UE în domeniul tehnologiei care combină conectivitatea securizată, inteligența artificială (IA) de încredere, securitatea cibernetică, serviciile spațiale, infrastructura digitală fiabilă și infrastructura publică digitală.

⁹ https://commission.europa.eu/topics/international-partnerships/global-gateway/energy-africa_en

¹⁰ JO L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj>.

¹¹ JOIN(2025) 140 final din 5 iunie 2025; <https://digital-strategy.ec.europa.eu/ro/library/joint-communication-international-digital-strategy-eu>.

În toate regiunile, proiectele digitale derulate în cadrul pilonului digital al strategiei „Global Gateway” au sprijinit și mobilizat ecosistemele și părțile interesate în domeniul cercetării și inovării la nivel internațional, în timp ce centrele și platformele dedicate au sprijinit schimbul de cunoștințe și expertiza tehnică, cum ar fi rețeaua de calcul de înaltă performanță UE-ALC.

Transportul durabil a rămas un obiectiv central al acțiunii externe a UE, sprijinind o conectivitate mai verde și mai rezilientă. De-a lungul celor 12 coridoare prioritare din Africa, al coridorului de transport transcaspic, al coridorului India-Orientul Mijlociu-Europa și în Asia, America Latină și zona Caraibilor, precum și în regiunea vecinătății estice (de exemplu, culoarele de solidaritate care leagă Ucraina și Moldova de UE) și a vecinătății sudice, diverse investiții acoperă transportul feroviar, rutier, maritim, sectorul mobilității urbane, al infrastructurii logistice și al aviației.

Strategia „Global Gateway” contribuie, de asemenea, la decarbonizarea transportului mondial prin investiții și inițiative verzi specifice, cum ar fi inițiativa emblematică privind combustibilii de aviație durabili (cu activități în Africa și India), centrele globale de cooperare în domeniul tehnologiei maritime și inițiativa privind coridoarele și nodurile de transport maritim verde, care sprijină țările partenere în punerea în aplicare a obiectivelor climatice ale Organizației Maritime Internaționale și ale Organizației Aviației Civile Internaționale.

A fost lansat un mecanism de investiții în stadii incipiente pentru a oferi granturi întreprinderilor din UE în stadiile incipiente ale proiectelor de transport durabil, dezvoltare urbană, energie și IA, contribuind la reducerea riscurilor asociate inovării și la atragerea de finanțare suplimentară.

La nivel multilateral, UE a promovat punerea în aplicare a Pactului digital mondial al ONU și s-a implicat în mod deschis și constructiv în dialogul mondial privind guvernanta IA. Evaluarea la 20 de ani a Summitului Mondial privind Societatea Informațională a reprezentat un jalon important pentru guvernanta digitală globală.

Creșterea durabilă și crearea de locuri de muncă

În 2025, UE a promovat creșterea economică durabilă și favorabilă incluziunii, îmbunătățind mediul de afaceri și mobilizând investiții private pentru crearea de locuri de muncă de calitate prin intermediul strategiei „Global Gateway” și al arhitecturii financiare europene pentru dezvoltare. Acțiunile externe au combinat dialogul politic, sprijinul bugetar și instrumentele de partajare a riscurilor cu măsuri specifice privind competențele, lanțurile valorice și conduita profesională responsabilă.

Colaborarea cu sectorul privat european a fost intensificată. Pe lângă Platforma de investiții „Global Gateway” și Grupul consultativ pentru întreprinderi al strategiei „Global Gateway”, forumurile de afaceri din UE au facilitat crearea de rețele și încheierea de tranzacții între întreprinderile europene și administrațiile țărilor partenere.

În 2025, au fost semnate 20 de noi garanții FEDD+ ⁽¹²⁾ cu diferite instituții de finanțare a dezvoltării, în valoare totală de peste 3 miliarde EUR, iar implementarea a început cu 63 de operațiuni semnate în 2025. Se preconizează că operațiunile de finanțare mixtă aprobate în 2025 vor genera investiții în valoare de aproximativ 18 miliarde EUR.

Programele de educație și în materie de competențe [inclusiv educația și formarea profesională (EFP) bazată pe oportunități și învățământul superior] s-au aliniat din ce în ce mai mult la sectoarele

¹² Fondul european pentru dezvoltare durabilă Plus.

considerate prioritare în cadrul strategiei „Global Gateway”, cum ar fi șase noi proiecte de educație și formare profesională bazată pe oportunități lansate în mai multe țări africane pentru a corela formarea cu nevoile pieței forței de muncă.

Utilizarea sistematică a indicatorilor de gen, handicap și inegalitate a contribuit la asigurarea faptului că investițiile țin seama de efectele distributive, promovează capacitatea economică a femeilor, incluziunea și conectează comunitățile insuficient deservite.

Migrația și strămutarea forțată

În toate regiunile, UE și-a consolidat abordarea bazată pe drepturile omului în ceea ce privește migrația, adoptând orientări interne și proceduri adaptate pentru o mai bună concepere, identificare, formulare și monitorizare a acțiunilor în materie de migrație și gestionare a presupuselor încălcări. UE și-a utilizat din ce în ce mai frecvent fondurile pentru a-și promova obiectivele în materie de migrație cu țările partenere. UE s-a angajat în dialoguri privind parteneriatele strategice cu parteneri-cheie, care acoperă toate aspectele migrației și strămutării forțate, sprijinite prin finanțare din partea UE, în conformitate cu Strategia europeană de gestionare a azilului și migrației ⁽¹³⁾.

Datorită consolidării parteneriatelor noastre în materie de migrație, numărul trecerilor ilegale ale frontierelor externe ale UE a scăzut la aproximativ 179 000 în 2025, cu un sfert mai puțin decât în 2024, iar numărul cererilor de azil în Uniune a scăzut, de asemenea, în 2025 cu aproximativ 19 % față de 2024, reflectând parțial cooperarea consolidată cu țările partenere. De exemplu, pe baza parteneriatului cu Mauritania privind migrația, adoptat în 2024, au fost puse în aplicare toate acțiunile din pachetul de sprijin în valoare de 210 milioane EUR, consolidând în mod semnificativ capacitatea Mauritaniei de a gestiona migrația și strămutarea forțată și de a crea oportunități economice în regiunile afectate. Aceste fonduri au fost mobilizate și ca parte a abordării flexibile, bazate pe inițiative a IVDCI, care se dovedește a fi din nou esențială pentru încurajarea cooperării în materie de migrație.

De asemenea, UE și-a intensificat eforturile de combatere a introducerii ilegale de migranți și a traficului de persoane. O acțiune la nivel mondial privind dimensiunile financiară și digitală ale introducerii ilegale de migranți a contribuit la Alianța mondială pentru combaterea introducerii ilegale de migranți și a făcut parte dintr-un pachet de finanțare în valoare de 78 de milioane EUR anunțat în decembrie 2025.

Aproximativ 5,8 milioane de migranți, refugiați, persoane strămutate în interiorul țării (PSI) și membri ai comunităților-gazdă au beneficiat de protecție sau asistență cu sprijin din partea UE în actualul cadru financiar multianual 2021-2027.

În 2025, aproximativ 15 % din bugetul pentru ajutor umanitar a fost dedicat protecției, cu un accent puternic pe refugiați și persoanele strămutate în interiorul țării în situații de criză precum cele din Ucraina, Gaza, Sudan, Siria, Afganistan și Cornul Africii. În 2025, aproximativ 87 % din fondurile destinate ajutorului umanitar au fost alocate proiectelor care abordează nevoile persoanelor strămutate forțat. UE și-a menținut angajamentul de a sprijini relocarea și admisia umanitară și a continuat să sprijine mecanismul de transfer de urgență din Rwanda și Instrumentul de sprijin pentru refugiați din Turcia.

¹³ Strategia europeană de gestionare a azilului și migrației, COM(2026) 45 final.

Guvernanța democratică și drepturile omului, pacea și securitatea

Pe lângă numeroase intervenții bilaterale și regionale, programul tematic privind pacea, stabilitatea și prevenirea conflictelor din cadrul IVDCI – Europa globală a continuat să abordeze prevenirea conflictelor și consolidarea păcii, precum și amenințările globale și transregionale ⁽¹⁴⁾. Până la sfârșitul anului 2025, erau în desfășurare 78 de acțiuni privind prevenirea conflictelor, consolidarea păcii și pregătirea pentru situații de criză. Alte 18 acțiuni noi au abordat preocupările globale în materie de pace și securitate și au fost întreprinse 14 acțiuni noi privind amenințările globale.

Eforturile de combatere a terorismului și de prevenire a extremismului violent au fost consolidate prin instrumente precum Instrumentul mondial UE-ONU pentru combaterea amenințărilor teroriste ⁽¹⁵⁾, prin care au fost oferite pachete de sprijin specifice unor țări precum Irak, Uzbekistan, Nigeria și Somalia, printre altele, precum și prin activități de cooperare judiciară multilaterală cu Liga Statelor Arabe.

Sprijinirea și observarea alegerilor joacă un rol esențial în promovarea unor procese electorale pașnice, favorabile incluziunii și credibile. În 2025, au fost desfășurate misiuni complete de observare a alegerilor în Bolivia, Ecuador, Guyana, Honduras, Kosovo*, Malawi și Filipine; misiuni de experți electorali în Kosovo, Irak și Surinam și misiuni de monitorizare în Columbia, Guatemala, Kenya, Lesotho, Maldive, Nigeria și Timorul de Est, contribuind la consolidarea instituțiilor democratice, a încrederii publicului în procesele electorale și la descurajarea fraudei, a intimidării și a violenței.

În contextele fragile și afectate de conflicte, UE și-a menținut un angajament flexibil și agil, colaborând îndeaproape cu partenerii locali, cu organizațiile societății civile, cu organizațiile de tineret și de femei pentru sporirea rezilienței și promovarea păcii, de preferință în cadrul unei abordări de tip „Echipa Europa”. Inițiativele globale de protejare a spațiului civic, cum ar fi „Sistemul UE pentru un mediu favorabil societății civile”, au monitorizat tendințele și au consolidat capacitățile societății civile în 80 de țări.

UE și-a consolidat abordarea generală în materie de securitate și apărare, inclusiv prin inițiative precum „Pregătirea pentru apărare 2030” și instrumentul SAFE. Instrumentul european pentru pace a rămas un element central al răspunsului UE în materie de securitate, cheltuielile cu implicații militare sau de apărare fiind în continuare finanțate în afara bugetului UE. În toate regiunile au fost organizate misiuni și operațiuni în cadrul politicii de securitate și apărare comune, pe lângă instrumentele de răspuns rapid în situații de criză, pentru a aborda consecințele imediate și pe termen lung ale conflictelor, inclusiv în Orientul Mijlociu, Africa și regiunea de vecinătate. În 2025, cooperarea dintre UE și partenerii săi a fost consolidată prin încheierea de parteneriate în materie de securitate și apărare cu Regatul Unit și Canada.

¹⁴ <https://science4peace.jrc.ec.europa.eu/#/Home/CET/Map>.

¹⁵ <https://www.un.org/counterterrorism/en/EU-UN-Global-Terrorism-Threats-Facility>.

* Această denumire nu aduce atingere pozițiilor privind statutul și este conformă cu RCSONU 1244/1999, precum și cu Avizul CIJ privind Declarația de independență a Kosovo.

DIMENSIUNEA GLOBALĂ

Africa Subsahariană

În 2025, UE și Africa și-au consolidat și mai mult parteneriatul strategic care vizează comerțul, investițiile, pacea și securitatea, tranziția verde și transformarea digitală. Viziunea comună pentru 2030⁽¹⁶⁾ a continuat să ghideze cooperarea, având ca element central pachetul de investiții Global Gateway Africa-Europa, pe lângă acțiunile privind pacea, securitatea și guvernanta, migrația și mobilitatea, precum și multilateralismul eficace. A treia reuniune ministerială UE–Uniunea Africană (UA) și cel de al șaptelea summit UA-UE, desfășurate în 2025 alături de Forumul de afaceri UA-UE și Forumul organizațiilor societății civile și de tineret, au marcat cea de a 25-a aniversare a acestui parteneriat. UE și Organizația statelor din Africa, zona Caraibilor și Pacific și-au intensificat cooperarea politică și au continuat să depună eforturi în vederea punerii în aplicare a Acordului din Samoa.

În 2025, UE a rămas principalul partener al Africii în materie de comerț, investiții, pace și securitate, furnizor de AOD și unul dintre principalii donatori umanitari. Comerțul UE cu continentul african a ajuns la 360 de miliarde EUR, reprezentând 33 % din comerțul total al Africii. Stocul de investiții străine directe ale UE s-a ridicat la 250 de miliarde EUR. Până la sfârșitul anului 2025, sprijinul acordat de UE țărilor africane prin intermediul Instrumentului european pentru pace s-a ridicat la 400 de milioane EUR.

Sprijinul pentru operaționalizarea zonei continentale africane de liber schimb a crescut prin asistență în ceea ce privește facilitarea comerțului, regimul vamal și standardele. Inițiativa Africa-Europa privind energia verde și campania „Scaling up Renewables in Africa” (Intensificarea utilizării energiei din surse regenerabile în Africa) au extins activitățile privind energia din surse regenerabile și integrarea regională a energiei electrice, inclusiv modernizarea rețelelor și investițiile în energia solară și eoliană. Programul NaturAfrica a continuat în șase regiuni prioritare din punct de vedere al habitatelor, în timp ce inițiativele „Echipa Europa” privind gestionarea transfrontalieră a apei și economia circulară au ajutat țările partenere să se adapteze la schimbările climatice, să îmbunătățească securitatea apei și sistemele de apă, salubritate și igienă (WASH).

În 2025, atât coridorul Lobito, cât și Douala-N’Djamena, două inițiative „Global Gateway” emblematice, au demonstrat că infrastructura poate sprijini dezvoltarea economică și sporirea rezilienței, în special în zonele fără ieșire la mare și vulnerabile. În prezent, cele două inițiative sunt puse cu succes în aplicare datorită asumării ferme a responsabilității de către țările africane și acțiunilor coordonate dintre UE, partenerii africani, instituțiile financiare și investitorii privați.

Asistența umanitară a completat aceste eforturi: în 2025, UE a oferit un răspuns la cea mai mari criză a strămutărilor din Sudan (peste 10 milioane de persoane strămutate în interiorul țării), alocând în acest scop peste 273 de milioane EUR (inclusiv peste 161 de milioane EUR numai în Sudan) și 157 de milioane EUR în Cornul Africii pentru abordarea secetei, a insecurității alimentare și a strămutărilor. De asemenea, UE a rămas implicată în centrul regiunii Sahel, abordând strămutările forțate, și în regiunea Marilor Lacuri, oferind asistență medicală în contextul epidemiilor și a violențelor armate.

Asia și Pacific

În 2025, UE a continuat să aprofundeze cooperarea cu Asia de Est, Asia de Sud-Est și Asia de Sud, consolidând abordarea regională cuprinzătoare prevăzută în Strategia UE pentru cooperare în

¹⁶ https://www.consilium.europa.eu/media/54412/final_declaration-en.pdf.

regiunea indo-pacifcă ⁽¹⁷⁾, inclusiv prin promovarea conectivității energetice și a parteneriatelor pentru o tranziție energetică justă.

Inițiativa emblematică „Global Gateway” intitulată „Conectivitatea energetică în Asia de Sud” demonstrează modul în care UE corelează creșterea durabilă și tranziția verde cu integrarea regională prin sprijinirea dezvoltării unei piețe transfrontaliere a energiei electrice.

O realizare importantă a strategiei „Global Gateway” a fost semnarea acordului privind coridorul digital Blue Raman UE-Africa-India ⁽¹⁸⁾, care va consolida conectivitatea rezilientă prin cabluri submarine și o arhitectură de date mondială securizată și diversificată. De asemenea, UE a adoptat o inițiativă în valoare de 42 de milioane EUR pentru a consolida utilizarea datelor Copernicus în regiunea Asia-Pacific, sprijinind procesul decizional bazat pe date concrete privind clima și amenajarea teritoriului.

În cadrul primului summit UE-Asia Centrală din aprilie 2025, UE a anunțat un pachet de investiții „Global Gateway” al Echipei Europa în valoare de 12 miliarde EUR, însoțit de o declarație de intenție privind materiile prime critice, care vizează transportul durabil, energia verde, conectivitatea digitală și apa, având ca rezultat opt noi contracte pentru îmbunătățirea legăturilor multimodale dintre Asia Centrală și Europa.

În cadrul primului Forum de afaceri UE-Pacific din Fiji, UE a anunțat investiții în valoare de aproape 300 de milioane EUR în cadrul strategiei „Global Gateway” pentru sporirea rezilienței la schimbările climatice, creșterea durabilă, transporturi, conectivitatea digitală, apă, energia din surse regenerabile și dezvoltarea comerțului în regiunea Pacificului, poziționând Alianța verde-albastră ⁽¹⁹⁾ ca inițiativă emblematică în regiune.

În 2025, UE a oferit sprijin în valoare de peste 163 de milioane EUR sub formă de asistență vitală în Afganistan, precum și 390 de tone de medicamente și alimente pentru a răspunde nevoilor populației afgane.

America și zona Caraibilor

Cel de al patrulea summit dintre UE și Comunitatea Statelor Latinoamericane și Caraibiene (CELAC) a avut loc în noiembrie 2025 în Columbia, alături de Forumul societății civile și Forumul de afaceri. Liderii au reafirmat importanța strategică a parteneriatului UE-CELAC și au stabilit priorități, inclusiv în cadrul Agendei de investiții „Global Gateway” UE-ALC (GGIA). În pofida unui context geopolitic dificil, UE și CELAC au adoptat o declarație comună și două declarații complementare privind securitatea și serviciile medicale oferite cetățenilor, subliniind angajamentul lor comun în ceea ce privește multilateralismul, comerțul și investițiile, tranziția verde și cea digitală, incluziunea socială și cooperarea în materie de securitate, justiția și combaterea criminalității transnaționale organizate.

Până în 2025, punerea în aplicare a GGIA a inclus peste 80 de proiecte care confirmă poziția UE de investor principal în ALC și demonstrează forța abordării de tip „Echipa Europa”. Printre inițiativele emblematică se numără integrarea regională a energiei electrice, inițiativa privind conectivitatea prin satelit Condosat și rețeaua de supercalcul UE-ALC pentru IA. Începând din mai 2025, UE are statut de

¹⁷ https://www.eeas.europa.eu/eeas/eu-indo-pacific-strategy_en.

¹⁸ https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/eu-africa-india-digital-corridor_en.

¹⁹ https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/green-blue-alliance-pacific_en.

observator permanent în cadrul Organizației Latinoamericane a Energiei ⁽²⁰⁾ pentru a promova împreună tranziția către o energie curată și politicile durabile.

Cooperarea dintre UE și partenerii din zona Caraibilor s-a aprofundat, de asemenea, în cadrul Acordului din Samoa și al Protocolului Caraibi la acesta, ancorând dialogul politic și cooperarea pentru dezvoltare într-un parteneriat reînnoit, pe termen lung.

În zona Caraibilor, în cadrul inițiativei „Global Gateway” privind algele Sargassum au fost elaborate foi de parcurs naționale pentru valorificarea algelor Sargassum, transformând o provocare de mediu într-o oportunitate economică semnificativă.

Cooperarea cu SUA s-a axat pe colaborarea cu părți interesate din diferite categorii și de la diferite niveluri, dincolo de autoritățile federale, prin intermediul diplomației publice, al parteneriatelor interurbane și al acțiunilor de informare în domeniul educației. În cadrul colaborării cu Canada, UE s-a poziționat ca partener de încredere în sectoare-cheie prioritare, cum ar fi comerțul, sectorul digital, al apărării și al securității. Cooperarea cu ambele țări a vizat, de asemenea, chestiuni legate de regiunea arctică (programul de cooperare urban-regională în regiunea arctică și proiecte de implicare a tinerilor în această regiune).

În Venezuela și în jurul acesteia, unde 58,6 % din populație se confruntă cu sărăcie extremă, UE a reprezentat principalul donator umanitar în 2025, cu peste 52 de milioane EUR alocate în acest scop.

În Barbados a fost creat un nou stoc umanitar pentru consolidarea capacității de reacție rapidă a UE la cicloanele tropicale, inundațiile și cutremurele din zona Caraibilor și din regiunile învecinate.

Extinderea UE (Balcanii de Vest, Turcia, Ucraina, Republica Moldova, Georgia)

Pachetul de extindere din 2025, adoptat în noiembrie, a confirmat faptul că extinderea rămâne o prioritate pe agenda UE și că aderarea de noi state membre este din ce în ce mai realizabilă, cu condiția ca partenerii să întreprindă reforme fundamentale.

Majoritatea partenerilor din Balcanii de Vest au înregistrat progrese constante în ceea ce privește elementele fundamentale ale procesului de aderare, Muntenegru și Albania apropiindu-se de obiectivul de finalizare a negocierilor. În ceea ce privește Ucraina și Republica Moldova, procesul de examinare analitică (examinarea tehnică a acquis-ului UE) s-a încheiat în 2025, Comisia stabilind, în urma evaluării, că clusterelor privind elementele fundamentale, piața internă și relațiile externe sunt gata de deschidere. Georgia rămâne în mod oficial o țară candidată, însă acțiunile recente ale autorităților georgiene au stopat *de facto* procesul de aderare a acestei țări. Turcia a rămas un partener de importanță strategică și o țară candidată, în pofida stăgnării negocierilor de aderare.

Comisia a dezvoltat „eAccession”, un instrument inovator bazat pe IA, pentru a ajuta țările candidate să accelereze apropierea reglementărilor, economisind totodată timp și resurse.

UE a continuat să sprijine integrarea economică regională, inclusiv prin modernizarea sistemelor de plăți și prin includerea de către Consiliul European al Plăților, în octombrie 2025, a Albaniei, Muntenegrului și Macedoniei de Nord în schemele SEPA, reducând în mod semnificativ timpii de tranzacționare și costurile pentru cetățeni și întreprinderi.

²⁰ <https://www.olade.org/en/>.

Mecanismul pentru Ucraina și planurile de creștere pentru Balcanii de Vest și Republica Moldova ilustrează modul în care UE combină angajamentul politic, sprijinul financiar și sistemul de condiționalitate pentru a accelera convergența cu UE. Mecanismele constau în granturi și împrumuturi în valoare de 6 miliarde EUR pentru Balcanii de Vest și 1,9 miliarde EUR pentru Moldova, finanțarea fiind condiționată de punerea în aplicare a agendelor de reforme stabilite de comun acord și de integrarea treptată în anumite domenii ale pieței unice. Până la sfârșitul anului 2025, au fost adoptate agende de reforme pentru toți partenerii și au fost plătite sumele de prefinanțare pentru Albania, Muntenegru, Macedonia de Nord, Serbia și Moldova.

A fost promovată alinierea deplină a partenerilor la politica de securitate și apărare comună și la politica externă și de securitate comună, inclusiv la măsurile restrictive ale UE, iar UE a răspuns solicitărilor partenerilor de sporire a rezilienței și securității acestora împotriva amenințărilor hibride și de altă natură.

UE a continuat să ofere un sprijin substanțial pentru refugiații din Turcia, alocând 1,3 miliarde EUR sub formă de sprijin pentru refugiați în cadrul bugetului pentru perioada 2025-2027, în timp ce un nou sistem de „vize în cascadă” a fost introdus în 2025 pentru a facilita călătoriile cetățenilor turci de bună credință în spațiul Schengen.

Politica europeană de vecinătate

Vecinătatea europeană estică

În vecinătatea estică, marcată de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, UE a continuat să colaboreze cu țările partenere din regiune, fie la nivel bilateral, fie la nivel regional (Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Moldova și Ucraina). Parteneriatul estic a continuat să ofere un cadru de cooperare consacrat și eficient pentru toți participanții. În relațiile cu Belarus, UE și-a menținut politica de presiune asupra autorităților, sprijinind în același timp cetățenii, societatea civilă și mass-media independentă.

Programul „Sprijin pentru învățare și formare avansată (SALT I-III)” oferă asistență studenților, lectorilor și cercetătorilor din Belarus forțați să fugă de regim. Este o inițiativă importantă din punct de vedere strategic pentru conservarea potențialului intelectual al Belarusului.

Strategia „Global Gateway” și planurile de acțiune multianuale pentru perioada 2025-2027 pentru vecinătatea estică au rămas esențiale pentru sprijinirea rezilienței, a conectivității și a dezvoltării socioeconomice. Planurile de acțiune multianuale recent aprobate (excluzând asistența pentru Ucraina) au inclus angajamente în valoare totală de 668,2 milioane EUR.

În mai a fost adoptată o nouă abordare strategică privind regiunea Mării Negre⁽²¹⁾, iar în octombrie a fost aprobată o agendă privind conectivitatea, care leagă Europa de Asia Centrală prin regiunea Mării Negre, Turcia și Caucazul de Sud și oferă o bază importantă pentru o cooperare mai strânsă cu partenerii din Caucazul de Sud în ceea ce privește transporturile sustenabile, energia și conexiunile digitale.

²¹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/ip_25_1348.

Vecinătatea europeană sudică și Orientul Mijlociu/regiunea Golfului

Prosperitatea, conectivitatea, reziliența, pacea și stabilitatea în Africa de Nord, în Orientul Mijlociu și în regiunea Golfului constituie un interes strategic al UE.

În 2025, UE s-a dotat cu noi instrumente, în special Pactul pentru Mediterana ⁽²²⁾ și lansarea unei serii de parteneriate strategice și cuprinzătoare, pentru a întreprinde acțiuni mai coerente și cu impact mai puternic în întreaga regiune. O direcție generală specifică a Comisiei pentru Orientul Mijlociu, Africa de Nord și regiunea Golfului a devenit pe deplin operațională ca platformă a Comisiei pentru relațiile cu 19 țări partenere.

Războiul din Gaza a continuat să genereze o criză umanitară gravă, distrugerii pe scară largă și o instabilitate sporită în Orientul Mijlociu. UE a convocat prima reuniune a Grupului donatorilor către Palestina în noiembrie 2025, prezentând în același timp un program cuprinzător pentru redresarea și reziliența Palestinei pentru perioada 2025-2027 și propunând măsuri restrictive ca răspuns la acțiunile care subminează soluția bazată pe coexistența a două state.

UE rămâne cel mai mare donator și furnizor internațional de ajutor umanitar pentru palestinieni, alocând în 2025 sprijin umanitar de urgență în valoare totală de 220 de milioane EUR. Pe lângă finanțare, UE a continuat să ofere sprijin operațional prin zboruri în cadrul podului aerian, evacuări medicale și transport rutier de mărfuri.

În regiunea Golfului, UE a propus încheierea unor acorduri de parteneriat strategic tuturor celor șase state membre ale Consiliului de Cooperare al Golfului; până la sfârșitul anului 2025, cinci state membre au răspuns pozitiv la această propunere și au fost lansate negocieri cu Emiratele Arabe Unite și Qatar.

Sistemul de cabluri submarine Medusa este un proiect transformator pentru telecomunicațiile regionale și internaționale, care va asigura rute de conectivitate reziliente și de mare capacitate între Europa și Africa de Nord.

Țările și teritoriile de peste mări (TTPM)

Cele 13 țări și teritorii de peste mări sunt entități nesuverane care mențin legături constituționale speciale cu Danemarca, Franța și Țările de Jos și fac parte integrantă din familia europeană extinsă. Aceste teritorii joacă un rol tot mai important din punct de vedere strategic pentru UE, oferind active precum vaste zone economice exclusive și acces la resurse naturale importante, inclusiv la materii prime critice, precum și la zone și rute maritime esențiale.

Decizia privind asocierea țărilor și teritoriilor de peste mări, inclusiv Groenlanda instituie un program de finanțare în valoare de 500 de milioane EUR pentru perioada 2021-2027 pentru a sprijini dezvoltarea economică și socială a TTPM și pentru a aborda schimbările climatice și pierderea biodiversității. Comisia a propus o modificare a acestei decizii, și anume dublarea fondurilor alocate TTPM la 999 de milioane EUR pentru perioada 2028-2034.

În 2025, relațiile cu Groenlanda au continuat să se extindă și să se intensifice în contextul unui interes internațional sporit pentru regiunea arctică, acoperind domenii precum materiile prime critice, energia din surse regenerabile și conectivitatea, pe lângă educație și pescuit. Parteneriatul

²² JOIN(2025) 26 final din 16 octombrie 2025 https://north-africa-middle-east-gulf.ec.europa.eu/joint-communication-pact-mediterranean_en.

UE-Groenlanda a fost marcat de două dialoguri politice, vizite la nivel înalt și evenimentul inaugural „Săptămâna UE-Groenlanda”, care a avut loc în noiembrie la Bruxelles.

În 2025 s-a încheiat punerea în aplicare a primului plan de acțiune în domeniul apei pentru Polinezia Franceză (2021-2030). Printre rezultatele obținute s-au numărat o creștere a numărului de municipalități care distribuie apă potabilă, continuarea acțiunilor de securizare a bazinelor hidrografice și consolidarea guvernancei sectoriale prin intermediul unui comitet tehnic pe deplin operațional. Un al doilea plan de acțiune preconizat va acoperi perioada 2026-2030.